

які гарантують громадський вибір. Нові досягнення в сфері інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) здатні технічно забезпечити виконання найбільш ефективного механізму демократії – електронного плебісциту [3]. Цифрова демократія – це не тільки добре захищений веб-бюлетень для голосування, але й в значній мірі – це спосіб організації суспільства, де стан громадської думки реєструється, а кожен громадянин отримує доступ до офіційних установ з метою обговорення, участі та/або прийняття зважених рішень, що стосуються державного управління. У цьому розумінні електронний уряд операціоналізується за допомогою розкриття таких понятійних блоків як: інформаційні механізми комунікації з удосконалення процесу інформування громадян про прийняті урядові рішення з метою збільшення серед населення рівня довіри до влади, підвищення підзвітності уряду і публічний характер його діяльності, що сприяє розвитку соціального партнерства сторін, в тому числі серед міжнародних корпорацій, бізнесу, недержавних та некомерційних організацій, та зацікавлених громадян в нових способах задоволення суспільних проблем.

Відповідальність, довіра, воля народу – ці три аспекти з'являються на порядку денному з впровадженням електронної демократії. Побудова уряду, діяльність якого є підзвітною і прозорою, визначає напрямок функціонування електронного уряду в багатьох країнах, що розвиваються. Електронний уряд розглядається як інструмент боротьби з корупцією в таких країнах, як Південна Корея, Мексика та ін. Довіра, в той час, може бути виміряна лише абстрактно. Встановити причинно-наслідковий зв'язок між досвідом електронного уряду/електронної демократії і підвищенню рівня довіри складно. Зрештою, головним завданням для управління в інформаційну епоху є політична комунікація в суспільній мережі.

Отже, поряд з формуванням інформаційного суспільства, все більше і більше питань державного функціонування, взаємодії з іншими урядовими та наднаціональними урядовими структурами спрямовані на підході до стратегічного використання ІКТ для кращої реалізації поставлених цілей державної політики та програм за допомогою прямої участі зацікавлених сторін. Таке суспільство буде забезпечувати максимальну реалізацію цивільних прав і свобод кожного громадянина в залежності від ступеня активності, соціального становища та політичної позиції.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про Національну програму інформатизації». – [Електронний ресурс]. – Чинний від 4.02.1998; редакція від 01.04.2016 р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>.
2. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного

суспільства в Україні на 2007-2015 роки». – [Електронний ресурс]. – Прийнятий 09.01.2007 р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Концепція розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації». – [Електронний ресурс]. – Чинний від 08.11.2017 № 797. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-p>.

Вікторія ЗАЛІЗНИК

к.е.н., докторант Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

ПРИНЦИПИ ТА ЗАГАЛЬНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Вирішення проблеми продовольчої безпеки, що передбачає стабільне та якісне продовольче забезпечення населення, а також підтримку обсягів сільськогосподарського виробництва, що гарантують продовольчу незалежність, – одне з найважливіших напрямів реалізації концепції економічного розвитку будь-якої держави.

Необхідна розробка політики продовольчої безпеки держави, яка б, з одного боку, була складовою частиною політики національної безпеки, а з іншого – емерджентним об'єднанням стратегій продовольчої безпеки окремих регіонів країни.

На нашу думку, методологічні засади формування державної політики продовольчої безпеки включають:

1. Принцип причинності передбачає визначення причинно-наслідкових зв'язків між процесами експорту, імпорту, виробництва, розподілу та споживання продуктів харчування. Ці процеси необхідно розглядати в їх діалектичній єдності як послідовності взаємопов'язаних подій.

2. Принцип управління зі зворотним зв'язком передбачає визначення позитивних і негативних зворотних зв'язків в управлінні розвитком галузей національної економіки, що забезпечують населення продовольством. Необхідно визначати причини і наслідки зворотного зв'язку, що підсилюють сприятливі тенденції в сфері продовольчого забезпечення та компенсують та запобігають негативним явищам.

3. Принцип визначення найбільш ефективних напрямів державного регулювання галузей національної економіки, пов'язаних з продовольчим забезпеченням населення вимагає адресної реалізації ключових зворотних зв'язків в управлінні розвитком галузей. Такий вибір скерований на стабільне забезпечення продовольчої безпеки, економію державних коштів та мінімізацію небажаних побічних ефектів від реалізації регулюючих впливів.

Відповідно до цих принципів необхідно визначити позитивні та негативні зворотні зв'язки між процесами зміни стану продовольчої безпеки України [1]. Відмінності між цими видами зв'язків проявляються в їх впливі на послідовності подій, що знаходяться в причинно-наслідкових відносинах. У разі негативного зворотного зв'язку спостерігається компенсування відхилення характеристик процесу від номінальних значень. Наприклад, введення прогресивних податків стримує розшарування суспільства. При використанні негативних зворотних зв'язків необхідно враховувати об'єктивно існуючі обмеження на величини керуючих впливів, а також побічні ефекти, що виникають від реалізації керуючих впливів. Наприклад, зниження митних зборів на імпортує продовольство дозволяє в короткостроковій перспективі домогтися зниження роздрібних цін на продукти харчування, але має негативних наслідків у вигляді руйнування частини вітчизняних виробників.

Позитивні зворотні зв'язки проявляються в наростанні відхилень характеристик досліджуваних процесів від їх вихідних значень. При цьому зміни можуть бути як сприятливими, так і несприятливими. В останньому випадку зазвичай говорять про несприятливий цикл причинно-наслідкових зв'язків [2]. Наприклад, зниження доходів населення тягне падіння попиту, що, у свою чергу, призводить до скорочення виробництва, зростання безробіття та подальшого зменшення доходів населення.

Загальні напрями державної політики в сфері забезпечення продовольчої безпеки формуються відповідно до викладених принципів.

1. Зміна мит на імпортує продовольчі товари. Зменшення мит дозволяє наситити ринок продовольчими товарами та стабілізувати або знизити на них ціни. Збільшення мит забезпечує конкурентні переваги для вітчизняних виробників. Зміну мит можна розглядати як засіб визначення балансу між розвитком конкуренції та лобіюванням інтересів вітчизняних виробників. Позитивний ефект цього заходу обмежений за часом і величиною, в той час як негативні наслідки у разі надмірних змін мит можуть бути досить істотні.

2. Державні дотації виробникам сільськогосподарської сировини та продуктів харчування. Цей захід використовується в багатьох розвинених країнах. Надання дотацій має супроводжуватися підвищенням вимог до віддачі з боку виробників, так як безумовне надання дотацій призведе до зниження продуктивності праці, застосування застарілих технологій і, в перспективі, до зниження конкурентоспроможності виробників. Іншими словами, сформується несприятливий цикл причинно-наслідкових зв'язків: зниження конкурентоспроможності – залучення додаткових дотацій.

3. Підтримка попиту на вітчизняні продовольчі товари, перш за все, попиту з боку соціально вразливих верств населення (багатодітних сімей, матерів-одиначок, пенсіонерів тощо). Підтримка попиту можлива в формі

виділення цільових коштів на придбання вітчизняних продуктів харчування. Цей захід не має значущих негативних економічних ефектів крім необхідності залучення додаткових державних коштів і може бути реалізована як на державному, так і на регіональному рівнях.

4. Цільова підтримка вітчизняних виробників. Цільова підтримка вітчизняних виробників спрямована на формування сприятливого причинно-наслідкового циклу: підвищення продуктивності праці, впровадження інноваційних технологій виробництва та управління – підвищення якості продукції – підвищення конкурентоспроможності – підвищення доходів виробників – залучення додаткових коштів на розвиток виробництва. Цільова підтримка можлива в різних формах. По-перше, надання пільгових кредитів, яке повинно супроводжуватися підвищенням вимог до виробників. Головними вимогами є підвищення продуктивності праці, збільшення якості продукції, розширення виробництва зі збільшенням кількості робочих місць. По-друге, надання податкових пільг при реорганізації виробництва. По-третє, надання можливості безмитного ввезення високотехнологічного обладнання, що не має вітчизняних аналогів.

5. Створення та державна підтримка міжпрофесійні асоціацій виробників та переробників сільськогосподарської сировини з метою розробки стандартів якості та контролю якості.

1. Гойчук О. І. Продовольча безпека. Монографія. / О. І. Гойчук. – Житомир: Полісся, 2004. – 348с.

2. Зеленська О. О. Система продовольчої безпеки: сутність та ієрархічні рівні / О. О. Зеленська // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 1 (59). – С. 108 – 112.

Ганна КОЛЄДА

аспірантка кафедри державного управління та місцевого самоврядування ДРІДУ НАДУ, начальник відділу туризму і ребрендингу КП «Агентство розвитку Дніпра» Дніпровської міської ради

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Здійснення в Україні процесів децентралізації влади передбачає передачу повноважень та бюджетних коштів від центральних органів виконавчої влади до місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування і охоплює не лише такі сфери як